1960
——
ନଭେମ୍ବର 24

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି-2

ବନାମ

ଶ୍ରୀ ଶୀତଲଦାସ ତିରଥଦାସ

(ଜେ. ଏଲ. କପୁର, ଏମ. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଗଣ)

ଆୟକର- ଡିକ୍ରି ଅଧୀନରେ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦେୟ ଭରଣପୋଷଣ- ମୋଟ ଆୟରୁ ବିଯୁକ୍ତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ କି ।

ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭରଣପୋଷଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା କରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ସମ୍ମତି ଡିକ୍ରିନାମା ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଡିକ୍ରି କରଦାତାଙ୍କ ଆୟ ଉପରେ କୌଣସି ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିନଥିଲା । କରଦାତା ଆୟକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ତାଙ୍କ ମୋଟ ଆୟରୁ ଡିକ୍ରି ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶିକୁ ବିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ ।

କୁହାଗଲା, ଯେ କରଦାତା ଏହି ଛାଡ଼ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ଯେଉଁଠାରେ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ଦ୍ୱାରା କରଦାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ଆୟ ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତାର ଅଧିକାର ଦ୍ୱାରା ବିଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ବିଯୁକ୍ତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଆୟକୁ କରଦାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଏକ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ଉପଯୋଗ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଏହା ବିଯୁକ୍ତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷଣଟି ଥିଲା, ବିଯୁକ୍ତଯୋଗ୍ୟ ରାଶି ପ୍ରକୃତରେ, କରଦାତାଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କ ଆୟ ରୂପେ କେବେ ପହଞ୍ଚି ନଥିଲା କି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, କରଦାତା ନିଜ ଆୟ ହିସାବରେ ରାଶି ପାଇସାରିବା ପରେ କରଦାତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନେ କରଦାତାଙ୍କ ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ବିଜୟ ସିଂହ ଦୁଧୁରିଆ ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* (1933) 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. 135, ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ପି. ସି. ମଲ୍ଲିକ ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବଙ୍ଗଳା, (1938)* 6 ଆଇ.ଟି.ଆର. 206, ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦିୱାନ କିଶନ କିଶୋର ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ (1933)* 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. *143, ସେଠ ମୋତିଲାଲ ମେନେକଚାନ୍ଦ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* (1957) 31 ଆଇ.ଟି.ଆର. 735, *ପ୍ରିନ୍ସ ଖଣ୍ଡେରାଓ ଗାଏକ୍ୱାର* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* (194) 16 ଆଇ.ଟି.ଆର. 295, *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ* ବନାମ *ମାକନଜୀ ଲାଲଜୀ,* (1937) 5 ଆଇ.ଟି.ଆର. 539 । *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ* ବନାମ *ଡି. ଆର୍. ନାୟକ,* (1939) 7 ଆଇ.ଟି.ଆର୍. 362, *ଡି. ସି. ଆଇଚ୍, ଇନ ରେ* (1940) 9 ଆଇ.ଟି.ଆର. 236, *ହୀରା ଲାଲ୍, ଇନ ରେ* (1945) 13 ଆଇ.ଟି.ଆର. 512 ଏବଂ *ଭି. ଏମ୍. ରାଘାବଲୁ ନାଇଡୁ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* (1950) 18 ଆଇ.ଟି.ଆର. 787, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

1960
—
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶୀତଲଦାସ ତିରଥଦାସ
—
ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 528/1959 ।

ଆଇ.ଟି.ଆର. ସଂଖ୍ୟା 15/1957 ରେ ପୂର୍ବତନ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 20, 1957 ର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ହରଦୟାଲ ହାର୍ଡି* ଏବଂ *ଡି. ଗୁପ୍ତା* ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଆର୍. ଜେ. କୋଲା, ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଣ୍ଡଲି, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ ଏବଂ ପି. ଏଲ୍. ଭୋହରା ।*

1960. ନଭେମ୍ବର 24 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ,

ହିଦୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି- ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 66A(2) ଅଧୀନରେ, ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1957 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଆୟକର ସନ୍ଦର୍ଭ ସଂଖ୍ୟା 15/1957 ରେ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ବମ୍ବେ ଆୟକର ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାମତ ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା:

"ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷ 1953-54, 1954-55 ପାଇଁ କରଦାତା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ତାଙ୍କର ମୋଟ ଆୟରୁ 1,350 ଟଙ୍କା ଏବଂ 18,000 ଟଙ୍କାର ଛାଡ଼ ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ଅଟନ୍ତି କି?"

ଏହି କରଦାତା, ବମ୍ବେର ଶୀତଲଦାସ ତୀରଥଦାସଙ୍କର ଆୟର ଅନେକ ଉତ୍ସ ରହିଛି, ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି, ଷ୍ଟକ୍ ଏବଂ ଅଂଶ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମା ଏବଂ ମେସର୍ସ. ଶୀତଲଦାସ ତୀରଥଦାସ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣା ଏକ ସଂସ୍ଥାରେ ଥିବା ଅଂଶ ଅଟେ । ସେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷକୁ ନିଜର ହିସାବ ବର୍ଷ ଭାବେ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷ 1953-54 ଏବଂ 1954-55 ପାଇଁ, ତାଙ୍କର ମୋଟ ଆୟ ଯଥାକ୍ରମେ 50, 375 ଏବଂ ରୁ 55, 160 ଟଙ୍କା ବୋଲି ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଗଣନାରେ ତାଙ୍କର ଆପତ୍ତି ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ସେଥିରୁ 1,350 ଟଙ୍କା ବିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷରେ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷରେ 18,000 ଟଙ୍କା ଏହି ଆଧାରରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଡିକ୍ରିନାମା ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଅର୍ଥରାଶି ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ବାଇ ଦେବୀବେନ୍ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭରଣପୋଷଣ ଭାବେ ଦେବାକୁ ଥିଲା । ଭରଣପୋଷଣ ଭତ୍ତା, ଝିଅମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା ଆବାସ ଏବଂ ବିବାହ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଭରଣପୋଷଣର ଭତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ (ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 102/1951) ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 11, 1953 ରେ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଭରଣପୋଷଣ ଭତ୍ତା ମାସିକ 1500 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1953 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ହିସାବ ବର୍ଷ ପାଇଁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଦେୟ ପୈଠ

1960

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶୀତଲଦାସ ତିରଥଦାସ

ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନେ ବାସ କରୁଥିବା ଫ୍ଲାଟର ଭଡ଼ା ମାସିକ 150 ଟଙ୍କା କଟାଯାଇ, ଡିକ୍ରି ଅଧୀନରେ ଭରଣପୋଷଣ ଭାବରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାଶି 1,350 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ପାଇଁ, ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ମାସିକ 1500 ଟଙ୍କାରୁ 18, 000 ଟଙ୍କାକୁ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଯାହାକୁ ବିଯୁକ୍ତଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏହି ମାମଲାର ବିଚାର ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9(1)(iv) ଅଧୀନରେ ଆସୁନାହିଁ । ତେବେ, କରଦାତା *ବିଜୟ ସିଂହ ଦୁଧୁରିଆ* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* ([1]) ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦର ଏକ ରାୟ ଆଧାରରେ ଏହି ବିଯୋଗ ଦାବି କରିଥିଲେ । କରଦାତାଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆବେଦନ ଉପରେ ଆବେଦନ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲେ:

"ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଏବଂ ସରଳ ମାମଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ କରଦାତା ତାଙ୍କ ଆୟର ଏକ ଅଂଶକୁ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ଯାହାଙ୍କୁ ଚଳେଇବା ପାଇଁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତାର ଅଧୀନସ୍ଥ ଅଛନ୍ତି । ଆୟକର ଅଧିନିୟମ ଏ'ପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୋଟ ଆୟରୁ କୌଣସି ବିଯୋଗର ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ ।"

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମାମଲାର ବିବୃତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ କରଦାତାଙ୍କ ଓକିଲ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ରଖିଥିଲେ:

"ମୁଁ ମୋର ମୋଟ ଆୟରୁ ଏହି ପରିମାଣକୁ ବିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଦାବି କରୁଛି କାରଣ ମୋର ପ୍ରକୃତ ମୋଟ ଆୟ ଯାହା ଗଣନା କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ମୁଁ ବିବାଦ କରୁନାହିଁ, ଡିକ୍ରି ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଭରଣପୋଷଣ ରାଶିରୁ ବାଦ ବ୍ୟତୀତ ।"

କରଦାତା *ଦିୱାନ କିଶାନ କିଶୋର* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* ([2]) ମାମଲାରେ ଲାହୋର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାମତ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ *ସେଠ ମୋତିଲାଲ ମାନେକ୍* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* ([3]) ଏବଂ *ପ୍ରିନ୍ସ ଖଣ୍ଡେରାଓ ଗାଏକ୍ୱାର ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* ([4]) ମାମଲାରେ ବିବରଣ ଦିଆଯାଇଥିବା ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଟି ପୂର୍ବ

---

[1] (1933) ଆଇ.ଟି.ଆର. 135.

[2] (1933) 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. 143

[3] (1957) 31 ଆଇ.ଟି.ଆର. 735

[4] (1948) 16 ଆଇ.ଟି.ଆର. 294

1960

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶୀତଳଦାସ ତିରଥଦାସ

ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ସେହି ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ, ପରୀକ୍ଷଣ ସମାନ ଥିଲା, ଯଦିଓ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ଦେୟ ଦେବାକୁ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ଥିଲା, ଯାହା ଆଇନ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ । *ବିଜୟ ସିଂ ଦୁଧୁରିଆଙ୍କ ମାମଲାରେ*(1), କରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଏକ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଭରଣପୋଷଣ-ଧାରକମାନଙ୍କୁ ବିଚଳନ କରାଯିବା ପରେ ଆୟ କଦାପି ସେହି କରଦାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ନାହିଁ ବୋଲି ଧରାଯିବା ଉଚିତ । ଆବେଦନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରାୟରେ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଡିକ୍ରୀର ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟକୁ, ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଚଳନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ କେବେ ବି କରଦାତାର ହାତରେ ଆୟ ହୋଇନଥିଲା ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସଠିକତାକୁ ଓ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବ ଦୁଇଟି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭର ମତ ଏହିକି ଯେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତି ସଠିକ୍ ଅଟେ ।

କେଉଁ ନୀତି ଉପରେ ଏହି ମାମଲା ଏବଂ ଅନୁରୂପ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଫଏସଲା କରିବାକୁ ହେବ ତାହା କହିବା ପୂର୍ବରୁ, ଆମ୍ଭେ କିଛି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା, ଯାହା ସମସ୍ୟାଟି ଧାରଣ କରିଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ଚିତ୍ରିତ କରେ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୁଖ୍ୟ ମାମଲା *ବିଜୟ ସିଂ ଦୁଧୁରିଆଙ୍କ ମାମଲାରେ*(1) ନ୍ୟାୟିକ କମିଟିର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଟେ । ସେଥିରେ, ରାଜାଙ୍କ ସାବତ ମାଆ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଆଣିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଅଧୀନରେ ସାବତ ମାଆଙ୍କୁ ପ୍ରତି ମାସରେ 1,100 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଥିଲା, ଯେଉଁ ରାଶିକୁ ରାଜାଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ରାଜା ତାଙ୍କ କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟରୁ ରାଶି ବିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଯାହାକୁ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମତି ଦେଇନଥିଲେ । ପ୍ରିଭି ପରିଷଦ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିବା ପରେ ଲର୍ଡ ମ୍ୟାକମିଲାନ୍ ନିମ୍ନମତେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ:

"କିନ୍ତୁ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃତ ଏହି ମତର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ସହ ସହମତ ନୁହଁନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ସାବତ ମା'ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାଶି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ 'ଆୟ' ଆଦୌ ନଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କ ମତରେ ଏହା ପ୍ରସଙ୍ଗଟିର ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅଟେ ।

ଯେତେବେଳେ ଧାରା 3 ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ 'ସମୁଦାୟ ଆୟ' ଉପରେ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିଷୟାଧୀନ କରେ, ସେତେବେଳେ ଏହା ସେହି ଆୟ ଭାବରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚେ ଯାହା ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟପୂର୍ବକ ତାଙ୍କ ସାବତ ମା'ଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେୟ ସହିତ ତାଙ୍କ ଆୟକୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ସେହି

1 (1933) 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. 135

ମାତ୍ରାରେ ବିଚଳନ କରିଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ତାଙ୍କ ସାବତ ମା'ଙ୍କ ପାଖକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କରିଛି; ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁ ମାତ୍ରାରେ ସେ ଯାହା ପାଆନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କ ଆୟ ନୁହେଁ । ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପାୟରେ ତାଙ୍କ ଆୟର କିଛି ଅଂଶର ଉପଯୋଗର ମାମଲା ନୁହେଁ; ବରଂ ଏହା ତାଙ୍କ ହାତରେ ଆୟ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଆୟରୁ ଏକ ରାଶିର ଆବଣ୍ଟନ ଅଟେ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦର ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲା ନିରେଖି ଦେଖାଯାଇପାରେ । ସେହି ମାମଲାର ବିବରଣୀ *ପି. ସି. ମଲ୍ଲିକ* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବଙ୍ଗଳା* ([1]) ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଠାରେ, ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ବାହକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ *ଆଦ୍ୟ ଶ୍ରାଦ୍ଧ* ଅବସରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆୟରୁ 10,000 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ନିର୍ବାହକମାନେ ଏହିପରି ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ 5,537 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟରୁ ଉକ୍ତ ରାଶି କାଟିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦେୟକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରିଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ନିର୍ବାହକଙ୍କ ହାତକୁ ଆସୁଥିବା ମାହାଲର ଆୟରୁ ଏବଂ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତାର ଅନୁସରଣରେ ଏହି ଦେୟକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖିଲେ ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତାର ଅଧିକାର ଦ୍ୱାରା ବିଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା ଯିଏ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟଥା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତେ, ଏବଂ *ବିଜୟ ସିଂ ଦୁଧୁରିଆଙ୍କ ମାମଲା* ([2]) ରେ ଏହି ମାମଲାକୁ ପୃଥକ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଭାରତରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଭାବେ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ କେତେକ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟାବଳୀ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି । *ଦିୱାନ କିଶନ କିଶୋର* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* ([3]) ରେ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠାଧିକାର ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏକ ଅବିଭାଜ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା, ଏବଂ ପରିବାର ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ପ୍ରଥା ଅଧୀନରେ, କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଏକ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଉପଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଧୀନରେ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ଧାରକ ଏବଂ କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ବର୍ଷକୁ 7,200 ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଉଥିଲା । ଏହି ପରିମାଣକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ବିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହା ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ତଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଦେୟ ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟକୁ ତୁରନ୍ତ ସେହି ପରିମାଣରେ ବିଯୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଆୟ କେବେ ବି ପରିବାରର କିମ୍ବା ବୟଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ହେଉନଥିଲା, ବରଂ ଏହା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଏକ ପ୍ରକାରର ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭତ୍ତା, ଏକ ଅବିଭାଜ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ, କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପୃଥକ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କରଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ନିୟମ

[1] (1938) 6 ଆଇ.ଟି.ଆର. 206.

[2] (1933) 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. 135.

[3] (1933) 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. 143.

1960 — ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶୀତଲଦାସ ତିରଥଦାସ — ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଯେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ସହ ଉତ୍ତରାଧିକାରର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭରଣପୋଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭତ୍ତା ପରିବାରର ଆୟ ଭାବରେ କରଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତ, ଏହାର କୌଣସି ଉପଯୋଗ ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ସମ୍ପତ୍ତି ବିଭାଜ୍ୟ ଥା'ନ୍ତା ଏବଂ ବିଭାଜନ ହୋଇପାରିଥା'ନ୍ତା, ତେବେ ସହ ଉତ୍ତରାଧିକାର ପାଣ୍ଠିରୁ କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଦେୟ ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥିତିରେ ରହିଥା'ନ୍ତା । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଦେୟ ଦେବା ଏକ ପ୍ରକାରର ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲା ଯାହା କରଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଆୟର ଏକ ଅଂଶକୁ କନିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଏପରି ଭାବରେ ବିଚଳନ କରାଯାଉଥିଲା ଯେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରୁନଥିଲା ଯେ ଏହା କରଦାତାଙ୍କ ଆୟ ହୋଇଗଲା ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ବନାମ ମାକନଜୀ ଲାଲଜୀ ([1]) ରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପରିବାରର ଜଣେ ମୃତ ସହ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ବିଧବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଭରଣପୋଷଣ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଧନସମ୍ପତ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାରର ଆୟ ଗଣନାରେ ବିଯୁକ୍ତ ହେଉନଥିଲା, ଯଦିଓ ଭରଣପୋଷଣର ପରିମାଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରିବାରର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ଗମ୍ଭୀର ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ପାଇଁ ବାଟ ଫିଟାଉଛି, କାରଣ ଏହା *ବିଜୟ ସିଂ ଦୁଧୁରିଆଙ୍କ ମାମଲା*([2]) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼େ; ଏବଂ ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟିକ କମିଟିର ମାମଲାକୁ ପୃଥକ କରିଥିଲେ, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ, ଯଥା, *ବିଜୟ ସିଂ ଦୁଧୁରିଆଙ୍କ ମାମଲାରେ*([2]) ମହାଧିବକ୍ତା ଏହି ନିବେଦନକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ଯେ ସାବତ ମାଆ ତଥାପି ଅବିଭାଜିତ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହିସାବରେ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ମାମଲା ଥିଲା ଏବଂ ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାରର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମାମଲା ନୁହେଁ ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ବନାମ ଡି. ଆର. ନାୟକ([3]) *ରେ,* କରଦାତା ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାରର ଏକମାତ୍ର ଜୀବିତ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରି ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା କରଦାତା ଏକ ଅବଶିଷ୍ଟ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, ବିଧବାଙ୍କୁ ଭରଣପୋଷଣର କିଛି ଦେୟ ସାପେକ୍ଷରେ । ବିଧବାମାନେ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ହୋଇରହିଲେ । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9 ଲାଗୁ ହେଉନଥିଲା, ତଥାପି କେବଳ ଭରଣପୋଷଣ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପରେ ବଳକା ଅବଶେଷ କରଦାତାଙ୍କ କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟ ଥିଲା । ମାମଲାର ତଥ୍ୟାତଥ୍ୟରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉ, କରଦାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଏକ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ମଧ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରେ ଯେ ଯଦି

[1] (1937) 5 ଆଇ.ଟି.ଆର. 539

[2] (1933) ଆଇ.ଟି.ଆର. 135

[3] (1939) 7 ଆଇ.ଟି.ଆର. 362

1960

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶୀତଳଦାସ ତିରଥଦାସ

ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବଜାୟ ରଖୁଥିବା ଏକ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ଥାଏ ଯାହା ଏକ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ଜନା କରେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆୟକୁ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ବିଚଳନ କରେ, ତେବେ ଏହିପରି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶିରୁ କାଟ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଶେଷ ମାମଲାଟି *ପି. ସି. ମଲ୍ଲିକ* ଏବଂ *ଡି. ସି. ଆଇଚ୍, ଇନ୍ ରେ* ([1]) ରେ ବିବରଣ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାମଲା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇପାରେ । ସେଥିରେ, ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଅଧୀନରେ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ କିଛି ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଏହି ଦେୟଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବାର୍ଷିକ ଭତ୍ତା ସହିତ ଧୀରେ ଧୀରେ ଏକତ୍ର କରାଯିବାର ଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦେୟ କେବଳ ନିର୍ବାହକ ଏବଂ ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆୟରୁ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ନିର୍ବାହକମାନଙ୍କ ହାତରେ ସେହି ରାଶି ଆୟକର ପାଇଁ କରଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଅଧୀନରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଅର୍ଥରାଶି "ମୋ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆୟରୁ" ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଏବଂ ଏହିପରି, ଯାହା ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ହେଉଛି କରଦାତା, ନିର୍ବାହକମାନଙ୍କ ଆୟ । ଏହି ମାମଲା *ପି. ସି. ମଲ୍ଲିକ* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବଙ୍ଗଳା* ([2]) ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହ ସମନ୍ୱିତ ।

ହୀରାଲାଲ୍ ଇନ ରେ, ([3]) ମାମଲାରେ, ଏକ ମିଳିତ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ଥିଲେ, ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଧୀନରେ, ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ନିୟମରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଥିଲା, ବିଧବାମାନଙ୍କୁ କିଛି ଭରଣପୋଷଣ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଏହି ଦେୟଗୁଡ଼ିକର ଏକ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଦେୟଗୁଡ଼ିକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବଜାୟ ରଖୁଥିବା ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକୃତିରେ ଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ, ବିଧବାମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ରାଶିକୁ ପରିବାରଠାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବଜାୟ ରଖୁଥିବା ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଆୟକୁ ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଆଦୌ କୁହାଯିବା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା ।

ପ୍ରିନ୍ସ *ଖଣ୍ଡେରାଓ ଗାଏକ୍ୱାର ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ([4]) ମାମଲାରେ* ଏକ ପାରିବାରିକ ନ୍ୟାସ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦୁଇ ନାତିଙ୍କୁ ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ମାଆ ଅଲଗା ରୁହନ୍ତି, ତେବେ ନ୍ୟାସୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ବର୍ଷକୁ 18 ହଜାର ଦେବେ । ମାଆ ଅଲଗା ରହୁଥିଲେ, ଏବଂ ଦୁଇଟି ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦିତ କରାଗଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ନାତି ମାଆଙ୍କୁ ବର୍ଷକୁ 15,000, ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ଜନା କଲେ । ପୁଅମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟଠାରୁ ଅଧିକ 6,000 ଟଙ୍କା ଦେଇ ସାରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟରୁ ରାଶି କାଟିବାକୁ

[1] (1940) 8 ଆଇ.ଟି.ଆର. 236

[2] (1938) 6 ଆଇ.ଟି.ଆର. 206

[3] (1945) 13 ଆଇ.ଟି.ଆର. 512

[4] (1948) 16 ଆଇ.ଟି.ଆର. 294

1960
—
ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶୀତଲଦାସ ତିରଥଦାସ
—
ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଚାହୁଁଥିଲେ, ଏବଂ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଯେ ଯଦିଓ ଦେୟ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଦେୟ ଥିଲା, ଏହା ଏକ ବୈଧ ଏବଂ ଆଇନଗତ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ସାପେକ୍ଷରେ ଥିଲା ଯାହାକୁ ଆଇନ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହିପରି ଧାରା 9(1)(iv) ଅଧୀନରେ ପରିମାଣ ବିଯୁକ୍ତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ, ଯଦି ସେହି ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଆୟକୁ ବିଚଳନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ମାମଲାଟିକୁ ଅଧିନିୟମ 9(1)(iv) ମଧ୍ୟରେ ଅଣାଯାଇପାରିବ । ଏହି ମାମଲାଟି ଆଇନର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାରାର ଏକ ପ୍ରୟୋଗ ଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଅର୍ଥ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଏକ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ନୁହେଁ, ଆୟ ଜମା ହେଉ କି ନ ହେଉ । ତେଣୁ ଏହି ମାମଲାଟି ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଠାରୁ ଭିନ୍ନ, ଏବଂ ସେହି ମାମଲାର ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ତାହା ଆମ୍ଭେ ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ଭି.ଏମ୍. ରାଘାବଲୁ ନାଇଡୁ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ([1]) ମାମଲାରେ, କରଦାତାମାନେ ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ନିର୍ବାହକ ତଥା ନ୍ୟାସୀ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମାଆ ଏବଂ ବିଧବାଙ୍କୁ ଭରଣପୋଷଣ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଏହି ଭତ୍ତାଗୁଡ଼ିକର ପରିମାଣକୁ ବିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଦାବିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଓ ଏବଂ ବିଶ୍ୱନାଥ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ ଏହି ମାମଲାକୁ ପ୍ରିଭି ପରିଷଦର *ବିଜୟ ସିଂ ଦୁଧୁରିଆ* ([2]) ମାମଲା ଠାରୁ ପୃଥକ କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱନାଥ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ପରିଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଆଇନାନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ମା'ଙ୍କ ଭରଣପୋଷଣ କରିବା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ସାପେକ୍ଷରେ ଥିଲା, ଏବଂ ଯଦି ସେ ତାଙ୍କ ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ଏପରି ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ସେ ତାଙ୍କ କରଯୋଗ୍ୟ ଆୟରୁ ରାଶି କାଟି ପାରିନଥାନ୍ତେ, ଏବଂ ନିର୍ବାହକଙ୍କ ସ୍ଥିତି କିଛି ଅଧିକ ଭଲ ନଥିଲା । ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଓ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ପୁନଶ୍ଚ ଯୋଗ କଲେ ଯେ ଏହି ରାଶି ଏକ ଭତ୍ତା ନଥିଲା ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଯାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସ୍ବୟଂ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର କର୍ତ୍ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ସ୍ୱତ୍ୱ ନଥିଲା । ନିର୍ବାହକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆୟରେ ଭରଣପୋଷଣ ହିସାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଏବଂ ଏହାର ଏକ ଅଂଶ ଏହିପରି ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ନିର୍ବାହରେ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଶେଷ ଉଦ୍ଧୃତ ମାମଲାଟି, ଯାହା ପୁଣି ସେହି ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ହିଁ ମାମଲା ଅଟେ, ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । *ସେଠ ମୋତିଲାଲ ମାନେକଚାନ୍ଦ* ବନାମ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* ([3]) ରେ ଏହା ବିବରଣ କରାଯାଇଛି । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏକ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥା ଥିଲା, ଯାହା ଏକ ହିନ୍ଦୁ

1 (1950) 18 ଆଇ.ଟି.ଆର. 787
2 (1933) 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. 135
3 (1957) 31 ଆଇ.ଟି.ଆର. 735

1960

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ସିଟି II, ବନାମ ଶ୍ରୀ ଶୀତଳଦାସ ତିରଥଦାସ

ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଯୌଥ ପରିବାରର ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 'A', ତାଙ୍କ ପୁଅ 'B' ଏବଂ 'A' ଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଥିଲେ । ଏକ ବିଭାଜନ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହି ସହମତି ହୋଇଥିଲା ଯେ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥାକୁ ବିଭାଜିତ କରାଯିବା ଉଚିତ, A ଏବଂ B ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥାର ପାରିଶ୍ରମିକର ଅଂଶ ନେଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ A ର ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥାର ପାରିଶ୍ରମିକରେ ଭାଗ ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ପୃକ୍ତ 2 ଅଣା 8 ପାହୁଲା ମଧ୍ୟରୁ 8 ପାହୁଲା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଚାଗଲା, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏବଂ ତେନ୍ଦୋଲକର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କହିଥିଲେ ଯେ ବିଭାଜନ ଦଲିଲ ଅଧୀନରେ 'A' ଏବଂ 'B' ଙ୍କର ପ୍ରକୃତରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ପରିଚାଳନା ସଂସ୍ଥା ଆୟୋଗର କେବଳ ଏକ ଅଂଶ ପାଇବେ ଏବଂ 'A' ଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥରାଶି 'A' ଏବଂ 'B' ର ଆୟ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବିଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ବିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇହେବ । ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ପୃଷ୍ଠା 741 ରେ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:

"ଆମ୍ଭେ ଶ୍ରୀ କୋଲାହଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଯେ ଏହା ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଗଠନ କରେ, କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭ ମତରେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଅଟେ କାରଣ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ କେବଳ ସେତେବେଳେ ରୁହନ୍ତା ଯଦି ଆମ୍ଭେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9(1)(iv) ଅନୁଯାୟୀ ବିଯୁକ୍ତ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଦାବି ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥା'ନ୍ତୁ, ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦାବି କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଠାରେ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ଦେବାକୁ ଏହାକୁ ବନ୍ଧକ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଟେ ଯଦି ଆମ୍ଭେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚୁ ଯେ ଭାଗିରଥୀବାଇଙ୍କର 2 ଅଣା ଏବଂ 8 ପାହୁଲା ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇନଗତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ ଅଧିକାର ଥିଲା ଏବଂ ଅଂଶୀଦାର ସେହି ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ଅଧୀନରେ ଥିଲେ ।"

ଏଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସବୁ ମାମଲା ଯାହା ସମସ୍ୟାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରୁ ବିଚାର କରିଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଏହି ନୀତିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଏବଂ କେତେକ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଠିକତା ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉନାହୁଁ । ଆମ୍ଭ ମତରେ, ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷଣ ଏହିକି, ପ୍ରକୃତରେ, ବିଯୋଗ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ପରିମାଣ କେବେ ମଧ୍ୟ କରଦାତାଙ୍କ ଆୟ ହିସାବରେ କେବେ ହେଲେ ପହଞ୍ଚେ କି ନାହିଁ । ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତାର ସ୍ୱଭାବ ଯାହା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ବିଷୟ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଆୟରୁ ଯେଉଁ ରାଶି ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ, ଏବଂ ଯେଉଁ ପରିମାଣକୁ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତାର ସ୍ୱଭାବ ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତାର ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତାହା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଯେଉଁଠାରେ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ଦ୍ୱାରା ଆୟ କରଦାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଚଳନ କରାଯାଏ, ଏହା ବିଯୁକ୍ତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ; କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଆୟ କରଦାତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ସେହି ସମାନ ପରିଣାମ, ଆଇନରେ, ଘଟେ ନାହିଁ । ଏହା ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାରର ଦେୟ ଅଟେ ଯାହାକୁ ପ୍ରକୃତରେ କ୍ଷମା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟକୁ ନୁହେଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଦେୟ କେବଳ ନିଜ

ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଏକ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା, ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ଲାଗୁ ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମଟି ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଅଟେ ଯେଉଁଥିରେ ଆୟ କେବେ ବି କରଦାତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିନଥାଏ, ଯିଏକି ଏହାକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଥା'ନ୍ତି, ନିଜ ଆୟର ଅଂଶବିଶେଷ ଭାବେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା କରିଥା'ନ୍ତି । ଆମ୍ଭ ମତରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାଟି ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଅଟେ ଯେଉଁଥିରେ କରଦାତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନେ, ଯେଉଁମାନେ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ରହିଥିଲେ, କରଦାତାଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଆୟ ହିସାବରେ ପାଇବା ପରେ, କରଦାତାଙ୍କ ଆୟର ଏକ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାଟି ଏକ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତା ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ଆୟର ଏକ ଅଂଶର ଉପଯୋଗାର୍ଥେ ଏକ ମାମଲାବିଶେଷ ଏବଂ ଏ'ପରି ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବଜାୟ ରଖୁଥିବା ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କରଦାତା କେବଳ ଅନ୍ୟର ଆୟର ସଂଗ୍ରାହକ ହୋଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ବିଷୟଟି ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାନ୍ତା, ଯଦି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ କିମ୍ବା ଏହାର ଆୟ ଉପରେ ଏପରି ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବଜାୟ ରଖୁଥିବା ମୂଲ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ ଥା'ନ୍ତା, ଯାହା କି ଏ'ପରି ନୁହେଁ । ଆମ୍ଭ ମତରେ, ଏହି ମାମଲା *ବିଜୟ ସିଂ ଦୁଧୁରିଆଙ୍କ ମାମଲା* ([1]) ରେ ନିୟମ ବାହାରେ ପଡୁଛି ଏବଂ ବରଂ *ପି. ସି. ମଲ୍ଲିକଙ୍କ ମାମଲା* ([2]) ରେ ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ଦ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିବା ନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଛି ।

ଏହି କାରଣରୁ, ଆମ୍ଭେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକରାତ୍ମକ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ଆମ୍ଭେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରକୁ ନିର୍ବାହ କରୁଛୁ, ଏବଂ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକରେ ଦିଆଯିବ । ତେଣୁ ଏଠାରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉଛି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

1 (1933) 1 ଆଇ.ଟି.ଆର. 135

2 (1938) 6 ଆଇ.ଟି.ଆର. 206